

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: I. Potînga)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Evghenii Andronovici,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenii
Andronovici și Angela Baholdina împotriva Elenei Corjan și Liuboviei Marciuc cu
privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului locativ, stoparea lucrărilor
de construcție, demolarea construcției neautorizate și remedierea aspectului
exterior al curții comune,

împotriva deciziei din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2011, Evghenii Andronovici și Angela Baholdina au depus
cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Corjan și Liuboviei Marciuc,
ulterior concretizată, cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului
locativ, precum și stoparea lucrărilor de construcție, demolarea construcției
neautorizate și remedierea aspectului exterior al curții comune.

În motivarea acțiunii au indicat că la 19 octombrie 2010 Elenei Corjan i-a fost
eliberată autorizația de construire nr. 89-c/10, prin care i s-a permis construirea
unei case de locuit cu garaj incorporat pe terenul eliberat în urma demolării
apartamentului nr. 1A și demolării parțiale a construcției accesorii nr. 2 din str.
XXXXX 25.

Au specificat că autorizația respectivă a expirat, iar prin scrisoarea nr.
52/1400 din 4 iulie 2011 a Direcției Autorizare și Disciplina în Construcții i s-a
comunicat că Elena Corjan în perioada anilor 2010-2011 nu a primit autorizație de
construire.

Reclamanții au menționat că Elena Corjan a început lucrările de construcție,
însă în loc să execute lucrări de construcție pe terenul pe care se afla apartamentul
nr. 1A, ultima a început să construiască în ograda comună, astfel acaparând
teritoriu samavolnic, fără a avea nici un drept.

De altfel, au susținut că prin edificarea acestei construcții li se încalcă
drepturile de acces la locuința lor, dreptul de a se folosi de terenul care este în
folosință comună.

Prin cererile de concretizare din 1 decembrie 2011, 11 mai 2015 Angela Baholdina și Evghenii Andronovici au explicat că locuiesc pe str. XXXXX 25, ap. 13, mun. Chișinău, în curte comună cu mai mulți proprietari de apartamente cu un nivel, inclusiv cu Alexei Corjan, care la 13 noiembrie 2010 în urma demolării neautorizate a șurelor de lângă apartamentul său, a încălcat flagrant dreptul de vecinătate, lăsând în consecință dispozitive și materiale de construcții, cauzându-le astfel obstacole în folosirea proprietății.

Au mai precizat că conform certificatului de urbanism nr. 895i/09 din 17 decembrie 2009 spațiul de 38,7 m.p. a fost depășit samavolnic de către pârâtă cu aproximativ 60 m.p. Inclusiv au fost încălcate și cerințele de distanță de 3 m până la apartamentele existente.

Au solicitat obligarea înlăturării obstacolelor în folosirea spațiului locativ, precum și stoparea lucrărilor de construcție, demolarea construcției neautorizate din str. XXXXX 25, ap. 1A, mun. Chișinău și remedierea aspectului exterior al curții comune.

Prin hotărârea din 18 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 22 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Evghenii Andronovici, a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin decizia din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, din lipsă de temeii, apelul declarat de Evghenii Andronovici și s-a menținut hotărârea din 18 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 46 alin. (1)-(2) din Constituția Republicii Moldova, art. 315 alin. (1), 316 alin. (1), 376, 377 Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), art. 2, 12 alin. (1) din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 9 iulie 2010, Colegiul a considerat întemeiată hotărârea primei instanțe.

Colegiul a învederat că terenul cu nr. cadastral 0100418.167 aparține statului - Republica Moldova.

Totodată, a reținut că prin autorizația de desființare nr. 28-id din 11 martie 2009 a fost permisă demolarea apartamentului nr. 1A, iar prin certificatul de urbanism nr. 1726i/09 din 11 martie 2009 a fost permisă proiectarea unei locuințe noi în limita apartamentului deținut.

Colegiul a menționat că la 17 decembrie 2009, a fost eliberat certificatul de urbanism nr. 895i/09 conform căruia s-a permis elaborarea documentației de proiect pentru construirea unei case de locuit S+P+E cu garaj incorporat, în urma demolării apartamentului nr. 1A din str. XXXXX 25, mun. Chișinău și demolării parțiale a construcției nr. 2.

Conform certificatului de urbanism s-au stabilit anumite condiții pentru efectuarea respectivelor lucrări, totodată fiind indicat că eliberarea autorizației de construire trebuie însoțită de avizele și studiile: Direcția general arhitectură, urbanism și relații funciare. Acordul proprietarului din blocul imobil învecinat din str. XXXXX 27, mun. Chișinău, confirmarea liniilor roșii; avizele favorabile ale Centrului de medicină preventivă mun. Chișinău și Direcția pompieri și salvatori.

Astfel, prin prisma dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 9 iulie 2010, la data de 19 octombrie

2010 a fost eliberată beneficiarilor autorizația de construire nr. 89-c/10, în condițiile indicate în certificatul de urbanism nr. 895i/09 din 17 decembrie 2009.

Colegiul a remarcat că legalitatea autorizației de construire nr. 89-c/10 a fost contestată în instanța de judecată de către Evghenii Andronovici, acțiune care prin hotărârea din 10 iunie 2013 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia instanței de apel și decizia instanței de recurs, a fost respinsă.

Prin urmare, Elena Corjan deținând actele sus menționate a început construcția unei case de locuit S+P+E cu garaj incorporat, drept urmare a demolării apartamentului nr. 1A din str. XXXXX 25, mun. Chișinău.

Distinct din cele constatate, Colegiul a considerat că instanța de fond just a dispus respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, or, conform prevederilor art. 379 alin. (1), (2) Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), proprietarul poate cere interzicerea ridicării s-au exploatării unor construcții sau instalații despre care se poate afirma cu certitudine că prezența și utilizarea lor atentează în mod inadmisibil asupra terenului său. Dacă construcția sau instalația a fost ridicată respectându-se distanța de la hotar stabilită de lege, demolarea sau interzicerea exploatării acestora poate fi cerută doar în cazul în care afectarea inadmisibilă s-a produs în mod evident.

De asemenea, Colegiul a învederat că Angela Baholdina și nu au indicat și demonstrat în ce mod inadmisibil construcția în litigiu atentează la terenul unde se află curtea comună care aparține statului.

La 19 aprilie 2021, Evghenii Andronovici a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 9 februarie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 9 martie 2021 (f.d. 152-154), astfel, recursul declarat la 19 aprilie 2021 este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 14 mai 2021 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, astfel, la 4 iunie 2021 Liubovi Marciuc, reprezentată de avocatul Marin Baltă, și la 11 iunie 2021 Elena Corjan, reprezentată de avocatul Marcel Moraru, au depus referință, prin care au solicitat respingerea ca inadmisibilă a recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Evghenii Andronovici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Evghenii Andronovici nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Evghenii Andronovici, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Evghenii Andronovici, împotriva deciziei din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat